

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

10-11 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

ЗМІСТ

Секція 1 Нові парадигми та напрямки досліджень філософських, політологічних, історичних наук у світовому просторі

Мельник Л.М. Українське православ'я у формуванні ментальності українців.....	6
Пасічник Н.С. Формування мілітарної ідентичності здобувачів вищої освіти.....	8
Грек І.М. Збереження культурної спадщини як фактор зміцнення національної ідентичності України у воєнний час.....	12
Ордіна Л.Л. Вплив українського менталітету на розвиток духовної культури особистості	15
Ярмола О.В. Білоцерківський сільськогосподарський технікум у 1926-1927 навчальному році....	17
Самойленко Л.Я. Трансформація політичних інститутів в умовах глобальних викликів: між стабільністю та адаптацією.....	21
Bashannyk O. The analytical priorities of the historical institutionalism of political science at the study of political system's functioning peculiarities.....	25
Самойленко Л.Я., Мельник Л.М. Держава у добу постправди: виклики для демократичного управління та верховенства права.....	30

Секція 2 Тенденції та сучасні виклики галузевих юридичних наук та правових практик в умовах євро інтеграції

Ковальчук І.В. Правове регулювання фінансових відносин у контексті цифрової трансформації економіки.....	33
Бровко Н.І. Проблемні питання впливу інформатизації на реалізацію деяких екологічних прав людини.....	37
Кушакова-Костицька Н.В. Реформа освіти та інформаційна політика в Україні: філософсько-правовий аспект.....	40
Костицький М.В. Правовий статус прав і обов'язків особи в епоху постмодерну	44
Омельченко О.П. Тлумачення опису винаходу єдиним патентним судом: справа про патент на антитіла.....	49
Пономарьова О.О. Деякі аспекти призначення лікарських засобів через засоби телемедицини: досвід Польщі.....	52
Тимошук О.Г. Вплив практики Європейського суду з прав людини на вдосконалення національного механізму захисту прав людини: правовий аспект.....	56
Терещук М.М. Теоретико-правовий аналіз інституту посадової особи в законодавстві країн ЄС: конституційний вимір.....	60
Росавіцький О.О. Влада, міжнародне право та військові конфлікти.....	64
Макарчук В.В. Адміністративно-правові аспекти несення служби поліцейськими Національної поліції України як суб'єктами владних повноважень в умовах воєнного стану.....	66
Линник Т.В. Організаційно-правові аспекти легалізації представницьких органів корінних народів України.....	71
Сокиринська О.А. Використання медичного персоналу та медичного транспорту під час збройного конфлікту: правові проблеми та світова практика.....	74
Обіюх Н.М. Правовий аналіз поняття «екологічна шкода» в міжнародному екологічному праві і законодавстві.....	78
Ломакіна І. Ю. Проблематика мобінгу , шляхи вдосконалення.....	82
Kashyntseva O. Intellectual Property in the Political Context of Ukrainian Membership in the EU.....	85
Мельник В.О. Щодо екологізації аграрного сектору в умовах євроінтеграції.....	89
Аргат Я.П. Підприємницька діяльність фізичної особи.....	92
Настіна О.І. Мірові суди та судді: проблемні питання.....	95
Сімакова С.І. Корупція в органах пробації: шляхи виявлення та способи подолання.....	98

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ОРГАНІВ КОРІННИХ НАРОДІВ УКРАЇНИ

Линник Т. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У тезах конференції проаналізовано основи організаційно-правових аспектів легалізації представницьких органів корінних народів України

Ключові слова: корінні народи, російська агресія, представницький орган корінного народу, тимчасово окуповані території.

Організаційно-правове забезпечення легалізації представницьких інституцій корінних народів має доволі фрагментований вимір у сучасному міжнародному праві.

Декларація ООН про права корінних народів від 13 вересня 2007 р. прийнята резолюцією Генасамблеї 61/295, у ст. 20 визначає, що корінні народи мають право на збереження та розвиток своїх політичних, економічних та соціальних систем або інституцій, гарантоване використання своїх засобів, які забезпечують існування та розвиток, і на вільне заняття своєю традиційною та іншою економічною діяльністю [1].

Цей документ додає у ч. 2 ст. 32, що держави мають добросовісно консультуватися та співпрацювати із відповідними корінними народами через їхні представницькі інституції з метою отримати їхню вільну та усвідомлену згоду до затвердження будь-якого проєкту, який зачіпає їхні землі або території та інші ресурси, особливо у зв'язку з освоєнням, використанням або розробкою корисних копалин, водних або інших ресурсів.

Крім того, у ч. 2 ст. 33 Декларації додане, що корінні народи мають право визначати структуру та обирати членів у склад своїх інституцій згідно зі своїми власними процедурами, а ст. 34 цього акту закріплює право корінних народів на

заохочення, розвиток та збереження своїх інституційних структур, але відповідно до міжнародних стандартів у сфері прав людини [1].

Резолюція Генасамблеї 77/460 від 15 грудня 2022 р. “Права корінних народів” визнає позитивний внесок Декларації у розробку низки конституцій та законодавчих актів на національному та місцевому рівнях та у сприянні прогресивному розвитку національної правової бази та політики, що, безперечно, стосується й аспектів легалізації правових інституцій корінних народів. Також ця резолюція вказує на право зберігати та зміцнювати особливі політичні, правові та соціальні інститути корінних народів, як форму “зусиль та інструментів, спрямованих на досягнення цілей Декларації” [4].

Крім того, ця резолюція рекомендує державам ООН “розглянути питання про створення національних механізмів, які мають належні фінансові кошти, для успішного проведення Міжнародного десятиліття мов корінних народів у співпраці з корінними народами”, але роль представницьких інституцій корінних народів у цих процесах не визначає [4].

В Україні відчутний крок до інституціоналізації корінних народів відбувся після початку окупації Криму, в рамках реагування на що Верховна Рада України постановою від 20 березня 2014 р. схвалила Заяву щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави.

У ст. 5 та ст. 6 Заяви Верховна Рада України доручає Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) терміново подати проєкти законів України, нормативно-правових актів України, які визначають та закріплюють статус кримськотатарського народу як корінного народу України. Втім, відповідний Закон України “Про корінні народи України” було схвалене тільки 1 липня 2021 р. [3].

Повноваження представницьких органів корінних народів України (далі – ПОКНУ) згадуються у наведеному законі багаторазово. Прикладом, ПОКНУ мають брати участь у консультаціях з КМУ щодо відновлення історичної топоніміки корінних народів України та перейменування населених пунктів (ч. 3 ст. 4 Закону), взаємодіяти з центральними органами виконавчої влади щодо

визначення порядку включення відомостей про мови, історію та культуру корінних народів України у навчальний процес (ч. 2 ст. 5 Закону).

Відповідно до ч. 1 та ч. 2 ст. 7 Закону саме через ПОКНУ корінні народи України мають право визначати пріоритети і розробляти стратегії з метою здійснення свого права на розвиток, та взаємодіяти з органами влади з питань охорони довкілля, забезпечення ефективного та справедливого користування природними ресурсами, що знаходяться в Криму.

Через ПОКНУ корінні народи України мають реалізовувати право на доступ до фінансової, технічної, благодійної та гуманітарної допомоги від іноземних держав, міжнародних організацій, юридичних і фізичних осіб відповідно до законів України.

Таким чином в Україні питання легалізації представницьких органів корінних народів України отримало як нормативне регулювання, Законом “Про корінні народи України” 2021 р. та Порядком закріплення правового статусу представницького органу корінного народу України та позбавлення такого статусу 2022 р., так й певну практику реалізації. Вітчизняне законодавство у цій сфері в цілому не суперечить міжнародним стандартам у сфері прав корінних народів, але потребує на удосконалення.

Список використаної літератури

1. Декларація Організації Об’єднаних Націй про права корінних народів від 13 вересня 2007 р. *БПУ*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_l56
2. Про затвердження Порядку закріплення правового статусу представницького органу корінного народу України та позбавлення такого статусу: постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2022 р. № 936. *БПУ*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/936-2022-п>
3. Про корінні народи України: Закон України від 1 липня 2021 р. № 1616-IX. *БПУ*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1616-20>
4. Rights of Indigenous Peoples: Resolution A/77/460, 15 December 2022. *UN GA*. URL: <https://docs.un.org/en/A/77/460>